

**“ХЭТ БОГИНО ДОЛГИОНЫ РАДИО ӨРГӨН НЭВТРҮҮЛЭГТ АШИГЛАХ РАДИО
ДАВТАМЖИЙН ЗУРВАСЫН ХУВААРИЛАЛТ, ТЕХНИКИЙН НӨХЦӨЛ, ШААРДЛАГА”-ЫН
ТӨСӨЛД САНАЛ АВАХ ТУХАЙ**

Цахим хөгжил, харилцаа холбооны сайдын 2023 оны 05 дугаар сарын 09-ний өдрийн А/42 тоот тушаалын хавсралтаар “Үндэсний радио давтамжийн хуваарилалтын хүснэгт” шинэчлэгдэн батлагдсан. Энэхүү хүснэгтээр хэт богино долгионы радио өргөн нэвтрүүлгийн радио давтамжийн зурваст нэмэлт орсон тул Харилцаа холбооны зохицуулах хорооны 2022 оны 38 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан “ХЭТ БОГИНО ДОЛГИОНЫ РАДИО ӨРГӨН НЭВТРҮҮЛЭГТ АШИГЛАХ РАДИО ДАВТАМЖИЙН ЗУРВАСЫН ХУВААРИЛАЛТ, ТЕХНИКИЙН НӨХЦӨЛ, ШААРДЛАГА”-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулахаар санал авч байна.

Та саналаа 2023 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдрийн дотор албан бичгээр ирүүлнэ үү. Нэмэлт тодруулгыг тус хорооны Радио давтамжийн зохицуулалт, хяналтын газрын ахлах мэргэжилтэн А.Болортуяагаас авах боломжтой.
Холбоо барих утас: 976-11-304258, 1800-1858

НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

*Харилцаа холбооны зохицуулах хорооны 2022 оны 08
сарын 31-ний өдрийн 38 дугаар тогтоол-д
нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай*

**ХЭТ БОГИНО ДОЛГИОНЫ РАДИО ӨРГӨН НЭВТРҮҮЛЭГТ АШИГЛАХ РАДИО
ДАВТАМЖИЙН ЗУРВАСЫН ХУВААРИЛАЛТ, ТЕХНИКИЙН НӨХЦӨЛ, ШААРДЛАГА**
төсөл

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1. Энэхүү баримт бичиг нь Харилцаа холбооны тухай хуулийн 9.1.3, Радио долгионы тухай хуулийн 5¹.1.2¹ заалтыг тус тус үндэслэн Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт Хэт богино долгионы (FM) радио өргөн нэвтрүүлэгт /цаашид “Хэт богино долгионы радио өргөн нэвтрүүлэг” гэх/ ашиглах радио давтамжийн зурвасыг хуваарилах, техникийн нөхцөл шаардлагыг тогтооход оршино.

ХОЁР. ХОЛБОГДОХ ЭРХ ЗҮЙН БАРИМТ БИЧИГ

- 2.1. Харилцаа холбооны тухай хууль;
- 2.2. Радио долгионы тухай хууль;
- 2.3. Өргөн нэвтрүүлгийн тухай хууль;
- 2.4. Үндэсний радио давтамжийн хуваарилалтын хүснэгт;
- 2.5. MNS 5591-1 : 2012 “Радиоогийн студи. 1-р хэсэг: Үндсэн шаардлага”;

¹ Радио давтамж, радио давтамжийн зурвасын хуваарилалт хийх, радио давтамжид баримтлах зохицуулалт, радио төхөөрөмжийн техникийн шаардлага, норматив баримт бичиг батлах, хэрэгжилтэд нь хяналт тавих

- 2.6. MNS 5591-2 : 2016 “Радиогийн студи. 2-р хэсэг: Тоног төхөөрөмжид тавих ерөнхий шаардлага”;
- 2.7. MNS 4909 : 2000 “Алсын холбоо. Дуу, дүрс бичлэгийн техник. Давтамжийн модуляцтай (FM) хэт богино долгионы (VHF) нэвтрүүлэгч. Техникийн шаардлага”;
- 2.8. MNS 5884 : 2020 “Холбооны цамхаг болон антены суурь байгуулахад тавих ерөнхий шаардлага”;
- 2.9. MNS 5594 : 2020 “Цахилгаан орон, соронзон орон ба цахилгаан соронзон оронгоос хүнд үзүүлэх нөлөөний аюулгүйн түвшин (0 Гц - ээс 300 ГГц хүртэл)”;
- 2.10. MNS ISO/IEC 17020 : 2013 “Тохирлын үнэлгээ. Хяналтын ажил эрхэлдэг төрөл бүрийн байгууллагын ажиллагаанд тавих шаардлага”;
- 2.11. [“Зөвшөөрлийн тухай хууль” гэж нэмэлт оруулах.](#)

ГУРАВ. ЕРӨНХИЙ НӨХЦӨЛ, ШААРДЛАГА

- 3.1. Хэт богино долгионы радио өргөн нэвтрүүлгийн үндсэн болон дахин дамжуулагч станц нь MNS 4909:2000 “Алсын холбоо. Дуу, дүрс бичлэгийн техник. Давтамжийн модуляцтай (FM) хэт богино долгионы (VHF) нэвтрүүлэгч. Техникийн шаардлага” стандартын шаардлагыг хангасан тохирлын гэрчилгээ, техник хяналтын дүгнэлттэй байна.
- 3.2. Үндсэн болон дахин дамжуулагч станцын антен, фидерийн байгууламж нь MNS 5884:2020 “Холбооны цамхаг болон антены суурь байгуулахад тавих ерөнхий шаардлага” болон MNS 5594:2020 “Цахилгаан орон, соронзон орон ба цахилгаан соронзон оронгоос хүнд үзүүлэх нөлөөний аюулгүйн түвшин (0Гц-ээс 300ГГц хүртэл)” стандартуудыг хангаж ажиллана.
- 3.3. Радиогийн студи нь MNS 5591-1:2012 “Радиогийн студи. 1-р хэсэг: Үндсэн шаардлага”, MNS 5591-2:2016 “Радиогийн студи. 2-р хэсэг: Тоног төхөөрөмжид тавих ерөнхий шаардлага” стандартуудыг тус тус хангасан байна.
- 3.4. Радио давтамжийн харилцан нөлөөлөл, хажуугийн цацаргалт, интермодуляцаас сэргийлэх зорилгоор FM нэвтрүүлэгч антеныг бусад нэвтрүүлэгч антентай ижил түвшинд суурилуулахгүй. Хэрэв бусад антентай нэг цамхагт суурилах тохиолдолд антен хоорондын зай 2 метрээс багагүй байна.
- 3.5. Хэт богино долгионы радио өргөн нэвтрүүлгийн үйлчилгээ эрхлэгч нь радио нэвтрүүлэгч станц, антены цамхаг байгуулах газрын зөвшөөрөл болон бусад холбогдох зөвшөөрлийг эрх бүхий байгууллагаас авсан байна.
- 3.6. Нэвтрүүлэгч станц болон антен фидерийн техник хяналтын дүгнэлтийг Зохицуулах хороогоор гаргуулж тохирлын гэрчилгээ авсан байна.
- 3.7. “Хэт богино долгионы радио өргөн нэвтрүүлгийн үндсэн сувгийг радио давтамж ашиглах тусгай зөвшөөрөл, дахин дамжуулагчийн сувгийг эрхийн бичиг авч ашиглана.” гэснийг [“3.7. Хэт богино долгионы радио өргөн нэвтрүүлгийн үндсэн сувгийг радио давтамж ашиглах тусгай зөвшөөрлөөр ашиглана. Үндсэн суваг эзэмшигч нь дахин дамжуулах сувгийг нэмэлтээр авч ашиглана.” гэж найруулах.](#)

ДӨРӨВ. РАДИО ДАВТАМЖИЙН ЗУРВАСЫН ХУВААРИЛАЛТ

4.1. Үндэсний радио давтамжийн хуваарилалтын хүснэгтэд тодорхойлсон Хэт богино долгионы (FM) радио өргөн нэвтрүүлгийн радио давтамжийн зурвасын хуваарилалт, ашиглалтыг хүснэгт 1-т үзүүлэв.

Хүснэгт 1. Хэт богино долгионы (FM) радио өргөн нэвтрүүлгийн радио давтамжийн зурвасын хуваарилалт, ашиглалт

ОУЦХБ-ын Хуваарилалт /Бүс II	Үндэсний хуваарилалт	Ашиглалт
75.2-87.5 ХӨДӨЛГӨӨНТ БУС ХӨДӨЛГӨӨНТ (агаарын хөдөлгөөнт үйлчилгээнээс бусад) 5.175 5.179 5.187	75.2-87.5 ӨРГӨН НЭВТРҮҮЛЭГ 5.179	Тоон радио өргөн нэвтрүүлэгт ашиглана.
87.5-100 ӨРГӨН НЭВТРҮҮЛЭГ 5.190	87.5-100 ӨРГӨН НЭВТРҮҮЛЭГ	Хэт богино долгионы FM радио өргөн нэвтрүүлэгт ашиглана.
100-108 ӨРГӨН НЭВТРҮҮЛЭГ 5.192 5.194	100-108 ӨРГӨН НЭВТРҮҮЛЭГ	

Энэхүү нөхцөл, шаардлагын 4.1 дэх хэсгийн Хүснэгт 1-ийг дараах байдлаар өөрчлөх.

Давтамжийн зурвас	ОУЦХБ-ын I бүсийн хуваарилалт	Үндэсний хуваарилалт	Ашиглалт	Тусгай нөхцөл
1	2	3	4	5
75.2-87.5 МГц	FIXED MOBILE except aeronautical mobile AERONAUTICAL RADIONAVIGATION 5.179 BROADCASTING 5.175 5.187	ХӨДӨЛГӨӨНТ БУС ХӨДӨЛГӨӨНТ- агаарын радионавигациас бусад АГААРЫН РАДИОНАВИГАЦИ 5.179 ӨРГӨН НЭВТРҮҮЛЭГ 5.175 (+MNG)	75.2-75.4 МГц давтамжийн зурвасыг агаарын радионавигацид ашиглана. 76-87.5 МГц давтамжийн зурвасыг өргөн нэвтрүүлгийн дахин дамжуулах станцад ашиглана.	FM радиогийн өргөн нэвтрүүлгийн дахин дамжуулах үйлчилгээнд сонгон шалгаруулалтын журмаар олгоно.
87.5 -100 МГц	BROADCASTING 5.190	ӨРГӨН НЭВТРҮҮЛЭГ	Хэт богино долгионы FM радио өргөн нэвтрүүлгийн үйлчилгээнд ашиглана.	Сонгон шалгаруулалтын журмаар олгоно.
100-108 МГц	BROADCASTING 5.192 5.194	ӨРГӨН НЭВТРҮҮЛЭГ	Хэт богино долгионы FM радио өргөн нэвтрүүлгийн	Сонгон шалгаруулалтын журмаар олгоно.

			үйлчилгээнд ашиглана.	
--	--	--	-----------------------	--

4.2. Улаанбаатар хотод Хэт богино долгионы (FM) радио өргөн нэвтрүүлэгт ашиглах үндсэн сувгийн хуваарилалтыг хүснэгт 2-т үзүүлэв.

Хүснэгт 2. Улаанбаатар хотод Хэт богино долгионы радио өргөн нэвтрүүлэгт ашиглах үндсэн сувгийн хуваарилалт

Хамрах хүрээ	Зөөгч давтамж (МГц)					
	I	II	III	IV	V	VI
Улаанбаатар хот	88.3	91.7	95.7	98.9	101.7	104.5
	88.8	92.1	96.3	99.3	102.1	105.5
	89.3	92.5	96.9	99.7	102.5	106.0
	89.7	94.1	97.5	100.1	103.1	106.6
	90.5	94.5	98.1	100.5	103.6	107.0
	91.1	95.1	98.5	100.9	104.0	107.5

4.3. Орон нутагт Хэт богино долгионы (FM) радио өргөн нэвтрүүлэгт ашиглах үндсэн сувгийн хуваарилалтыг хүснэгт 3-т үзүүлэв.

Хүснэгт 3. Орон нутагт Хэт богино долгионы радио өргөн нэвтрүүлэгт ашиглах үндсэн сувгийн хуваарилалт

Хамрах хүрээ	Зөөгч давтамж (МГц)				
	I	II	III	IV	V
Орон нутаг	87.5	89.1	97.9	101.9	
	87.9	89.9	98.7	102.7	105.9
	88.7	95.5	99.5	103.5	106.7
	89.5	96.3	100.3	104.3	107.5
	88.3	97.1	101.1	105.1	

4.3.1. Хүснэгт 3-т үзүүлсэн сувгийн зөөгч давтамж нь +/-100 кГц-ийн хооронд хэлбэлзэж болно.

4.4. Хэт богино долгионы (FM) радио өргөн нэвтрүүлгийн дахин дамжуулагч станцын сувгийн хуваарилалтыг хүснэгт 4-т үзүүлэв.

Хүснэгт 4. Хэт богино долгионы радио өргөн нэвтрүүлгийн дахин дамжуулагч станцын сувгийн хуваарилалт

Хамрах хүрээ	Зөөгч давтамж (МГц)
Монгол улс	92.9, 93.1, 93.3, 93.5, 93.7, 93.9, 94.1

Энэхүү нөхцөл, шаардлагын 4.4 дэх хэсгийн Хүснэгт 4-ийг дараах байдлаар өөрчлөх.

Хамрах хүрээ	Сувгийн дугаар	Зөөгч давтамж [МГц]	Сувгийн дугаар	Зөөгч давтамж [МГц]	Сувгийн дугаар	Зөөгч давтамж [МГц]	Сувгийн дугаар	Зөөгч давтамж [МГц]
Улаанбаатар хот орон нутаг	1	76.1	9	79.3	17	82.5	25	85.7
	2	76.5	10	79.7	18	82.9	26	86.1
	3	76.9	11	80.1	19	83.3	27	86.5
	4	77.3	12	80.5	20	83.7	28	86.9
	5	77.7	13	80.9	21	84.1	29	87.3
	6	78.1	14	81.3	22	84.5	30	92.9
	7	78.5	15	81.7	23	84.9	31	93.3
	8	78.9	16	82.1	24	85.3	32	93.7
						33	94.1	

4.5. Хэт богино долгионы радио өргөн нэвтрүүлгийн үндсэн болон дахин дамжуулагч станцын нэг зөөгч давтамжийн зурвасын өргөн 300 кГц-ээс хэтрэхгүй байна.

ТАВ. ХЯНАЛТ

5.1. Энэхүү баримт бичгийн хэрэгжилтэд Харилцаа холбооны зохицуулах хороо болон харилцаа холбооны хяналтын улсын байцаагч Радио долгионы тухай хууль, Харилцаа холбооны тухай хуулийн дагуу хяналт тавьж ажиллана.

5.2. Зохицуулах хороо нь энэ баримт бичгийн 3.1-ээс 3.4-т заасан шаардлагыг хангаж буй эсэхэд гомдол, хүсэлтийн дагуу болон 5 жил тутамд хяналт хийж, техник хяналтын дүгнэлт гаргана.

ЗУРГАА. БУСАД

6.1. Зохицуулах хороо нь энэ баримт бичигт заасан хууль тогтоомж болон өргөн нэвтрүүлгийн талаар төрөөс баримталж байгаа бодлого, өргөн нэвтрүүлгийн үйлчилгээний журам, нөхцөл шаардлага, техник технологийн дэвшил, үндэсний радио давтамжийн хуваарилалт, дахин төлөвлөлтөөс хамааруулан энэхүү баримт бичигт тухай бүр нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.